

RETNINGSLINJE VED VARSLING MOT FOLKEVALGTE

1. Formål

Kragerø kommunestyre har som målsetting å avdekke og følge opp kritikkverdige forhold. Kommunestyret forventer at folkevalgte og administrasjon sammen bidrar til et godt yringsklima, og til en kultur der alle er seg sitt ansvar bevisst og varsler når de opplever eller oppdager kritikkverdige eller uetiske forhold.

2. Referanser

Kommuneloven

3. Definisjon

Med varslings menes å si ifra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. Straffbare forhold skal politianmeldes.

Med kritikkverdige forhold menes:

- brudd på lover, forskrifter og retningslinjer
- brudd på etiske retningslinjer
- brudd på allmenne etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet

Eksempler på kritikkverdige forhold er:

- korrupsjon
- underslag/tyveri
- seksuelle overgrep, mobbing og trakassering
- brudd på taushetsplikt
- forhold som medfører fare for liv og helse
- rettighetsbrudd
- maktmisbruk
- diskriminering

Eksempler på forhold som ikke anses å falle innenfor varslingsbestemmelsene er:

- politisk uenighet
- misnøye med et vedtak i en sak
- faglig uenighet
- dårlig møtekultur og møteledelse
- udokumenterte rykter

4. Omfang

Rutinen gjelder folkevalgte i Kragerø kommunestyre og i organer og råd oppnevnt av kommunestyret.

5. Sentrale prinsipper

Anonymitet

For at et varsel skal kunne følges opp på en god måte og gi varsleren en tilbakemelding om hva som gjøres med forholdet, må varselet underskrives med navn. Det er likevel anledning til å varsle anonymt, men merk at muligheten til å følge opp et anonymt varsel er begrenset og at den som varsler i så fall ikke vil få noen tilbakemelding om saken.

Konfidensialitet

Varsling skal alltid håndteres konfidensielt. Det vil si at identiteten til den som varsler og evt. den det varsles om, ikke skal være kjent for flere enn strengt tatt nødvendig.

Kontradiksjonsprinsippet

Den som blir anklaget i varselet skal gjøres kjent med varselets innhold og gis anledning til å gi sin uttalelse, jf. kontradiksjonsprinsippet.

Habilitet

Den eller de som skal undersøke og håndtere et varsel må være habile. Det betyr at det ikke skal være forhold eller omstendigheter som kan svekke tilliten til at de som undersøker og håndterer varselet er upartiske og uten interesser i saken.

Dersom det er tvil om habiliteten, bør vedkommende ikke delta i undersøkelsen eller håndteringen av varslingssaken.

6. Håndtering

6.1. Varsel mot folkevalgte

Varsel mot folkevalgte i Kragerø kommunestyre eller i organer oppnevnt av kommunestyret, skal rettes til respektivt parti. Dette gjøres ved å henvende seg direkte til det aktuelle parti enten via telefon, brev, e-post, eller ved å be om et møte.

Ansvar for videre oppfølging tilligger partiet som mottar varselet. I de fleste tilfeller vil dette si gruppeleder. Hvis varslingen gjelder gruppeleder, eller gruppeleder erklæres som inhabil, går varselet til partileder eller annen utpekt av partiet.

Videre oppfølging av varselet skal skje i henhold til det respektive partis egen retningslinje for håndtering av varsler.

6.2. Varsel mot uavhengige representanter

I tilfeller som gjelder uavhengige representanter som ikke representerer et parti, skal varselet rettes til ordfører.

Hvis andre organer eller personer mottar slike varsel, skal varslingen videresendes til ordføreren. Varsleren skal underrettes om dette.

Varslinger som ordfører får til behandling følges opp av ordfører og/eller varaordfører. Ved behov kan ordfører løfte saken opp til behandling i formannskapet.

6.3. Varsel mot ordfører

Varsel som gjelder ordfører, skal alltid gå til Kontrollutvalget. I denne sammenheng har kontrollutvalget en bestillerfunksjon og skal gi sin innstilling om videre håndtering til kommunestyret. Alternative instanser til å behandle et varsel mot ordfører kan være egen partiorganisasjon eller eksterne aktører, som f.eks. KS Advokatene, avhengig av sakens omfang og kompleksitet.

7. Kontrollutvalget

7.1. Kontrollutvalgets rolle

Kontrollutvalget kan, i kraft av sin rolle, motta varsel om kritikkverdige forhold på politisk nivå.

Kontrollutvalget skal ikke ta stilling til om lov eller etiske regler er brutt, eller eventuelle konsekvenser, men utvalget skal sørge for at mottatt varsel blir behandlet videre, avhengig av hvem det varsles på, alvorlighetsgrad og kompleksitet i saken.

8. Konsekvenser

Eventuelle konsekvenser ved brudd på lover, forskrifter, etiske retningslinjer og allmenne etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, skal vedtas av formannskapet eller kommunestyret i det enkelte tilfellet. Avhengig av alvorlighetsgrad og bruddets karakter kan konsekvensene eksempelvis være:

- *mundlig og/eller skriftlig irettesettelse*
- *utestengelse fra verv man er valgt inn i av kommunestyret*
- *politianmeldelse*

Hvis det blir tatt ut siktelse eller tiltale mot en folkevalgt for et straffbart forhold og forholdet er knyttet til utøvelse av tjeneste eller et verv for kommunen, kan kommunestyret selv vedta å suspendere den folkevalgte fra vervet inntil saken er rettskraftig avgjort.

Hvis det blir tatt ut tiltale mot ordføreren for et forhold som kan straffes med fengsel i mer enn tre år, kan kommunestyret selv vedta å suspendere ordføreren fra vervet inntil saken er rettskraftig avgjort.